

Poděkování patří vlastníkům děl, a to Národní galerii v Praze (Kosmické jaro, 1913-14, Kleopatra II 1942-1957), Galerii hlavního města Prahy (Hry, 1987) a Oblastní galerii Liberec (Stanoviště balónů, 1940), autorům a dědicům, Františku a Jindřichovi Krejčím, Kamilu Lhotákovi mladšímu, Jiřímu Sopkovi, dědicům po Toyen (zastoupení JUDr. Antonínem Janákem, advokátem) a společnosti Adagp.

Poděkování patří také všem, kdo k vydání přispěli na portálu Hithit.cz, jmenovitě Ing. Josefu Klabačkoví, Robinu Vostřelovi, Romanu Vostřelovi, Petru Sedláčkovi, Danylu Mykhaylovi, Lukáši Krbcovi, Jiřímu Konárkovi a Janu Mikuleckému.

Poděkování ochrannému svazu autorskému GESTOR za podporu vydání.

Věnováno mé rodině a Robinovi.

Kniha vychází jako 83. svazek umělecké edice Modrý slon, a to za laskavého přispění Státního fondu kultury České republiky

Kniha vznikla jako klauzurní práce na Fakultě designu a umění Ladislava Sutnara Západočeské univerzity v Plzni pod vedením M. A. Barbary Šalamounové a MgA. Lucie Lomové.

Veškerá práva vyhrazena © Meander – Ivana Pecháčková, 2015

© Národní galerie v Praze, 2015

© Marcela Konárková, 2015

Illustrations © Marcela Konárková, 2015

ISBN 978-80-87596-46-3 (Meander – Ivana Pecháčková)

www.meander.cz

ISBN 978-80-7035-577-0 (Národní galerie v Praze)

www.ngprague.cz

Marcela Konárková

Galerie

aneb

Arturovo dobrodružství

Meander

Byla jednou jedna galerie. Po stěnách tu visela spousta krásných obrazů významných českých umělců. Našli byste tu například obrazy malované Luďkem Maroldem, symbolistou Janem Zrzavým, věhlasným Františkem Kupkou či všestranným Emilem Fillou. Ale také dílo tajemné malířky Toyen, technického fanouška Kamila Lhotáka či kouzelníka barev, hravého Jiřího Sopka.

Ale v jednom odlehlém koutě galerie visel obraz, jehož autora nikdo neznal. Byla na něm namalovaná zvláštní krajina se zvláštními rostlinami a ještě zvláštnějším tvorem – Arturem.

Už na první pohled byste o něm řekli, že do galerie vůbec nepatří, a měli byste pravdu. Obraz sem jaksi zabloudil spolu s jinými, daleko slavnějšími plátny, které galerii odkázal jeden bohatý člověk, a spolu s jeho sbírkou slavných obrazů ho vystavili vlastně náhodou. Kdoví, kdo ho vlastně namaloval? Nikdo nevěděl, a tak se pod obrazem ocitla cedulka s nápisem Neznámý autor.

Jak šel den za dnem a rok za rokem, Artura, namalovaného na obraze, všechno kolem něho už nějak omrzelo. Nudil se až běda. Deštivý mrak na obloze nad ním ne a ne přestat pršet, houba Puchalka ne a ne přestat páchnout, cinkající zvonky hrály stále dokola tu samou písničku a upovídaný kamarád pásovec Zvědavec se věčně na něco vyptával.

Čas od času sem zabloudilo pár návštěvníků galerie, ale místo toho, aby obdivovali jeho obraz stejně jako ty ostatní, šeptali si:

„Co je to za divný obraz?“

Ten určitě nebude tak vzácný jako všechna ta slavná díla kolem. Bodejť by ne, když se ani neví, kdo ho namaloval, tady dole to stojí – Neznámý autor.“

Artura tyhle posměšky trápily. Copak jeho obraz za nic nestojí? A jednoho dne se rozhodl. Vyjde ze svého obrazu a prohlédne si, oč jsou lepší ty ostatní obrazy, které návštěvníci galerie tolik obdivují. Zatoužil poznat tu krásu, o níž tak nadšeně mluvili, a možná taky potkat nové kamarády, zhlédnout jiné krajiny, ale hlavně, hlavně zažít nějaké pořádné dobrodružství. Sbalil si na cestu jen pár barevných máčků, které si nasypal z duhové makovice, a kouzelné pastelky, rostoucí okolo obrovského lampiónovníku, a vyrazil na cestu.

Zaujaly ho líbezné tóny polonézy, kterou kdosi procítěně hrál na klavír. Hudba se mu moc líbila a tanečními kroky brzy došel pod obraz jakési noblesní události **v salónu**, kde tančili, jedli a popíjeli sami vybraně oblečení lidé. Dámy měly umně vyčesané vlasy, krásné šaty a třpytivé šperky, páni upravené vousy a naškrobené bělostné límečky. Všichni se tvářili velmi důstojně, hovořili asi o samých důležitých věcech. Artura si ani nevšimli. Ten byl z té krásy úplně oslněn. Líbilo se mu, jak je všechno nablýskané a o tolik zajímavější, než v jeho nudné krajině! Moc se chtěl také s někým spřátelit. Zprvu se ostýchal, ale pak si dodal odvahy a oslovil jednu z mladých dam, která poslouchala, jak její přítelkyně hraje na klavír. Tak rád by si s ní zatančil!

„Smím prosit?“ vypravil ze sebe nesměle.

„Co, co, co je to?“ vykulila na něj oči a vypadala opravdu polekaně.

„Smím prosit?“ zopakoval o trochu hlasitěji svou otázku. V tom se dáma rozesmála tak srdečně a nahlas, až to upoutalo pozornost ostatních. Když uviděli podivného tvora, dvořícího se té krasavici, dali se také do smíchu. Chudák Artur vůbec nevěděl, co udělal špatně.

„Co si to o sobě myslíš, ty malý ušmudlaný tvorečku?“ odfrkla dáma pohrdavým tónem.

„Ty že umíš tančit? Nejsi ani náležitě oblečen, podívej se na své boty... jen bys mi pošlapal mé atlasové střevíčky! Ale možná, možná bych pro tebe měla lepší partii...“ zasmála se uštěpačně.

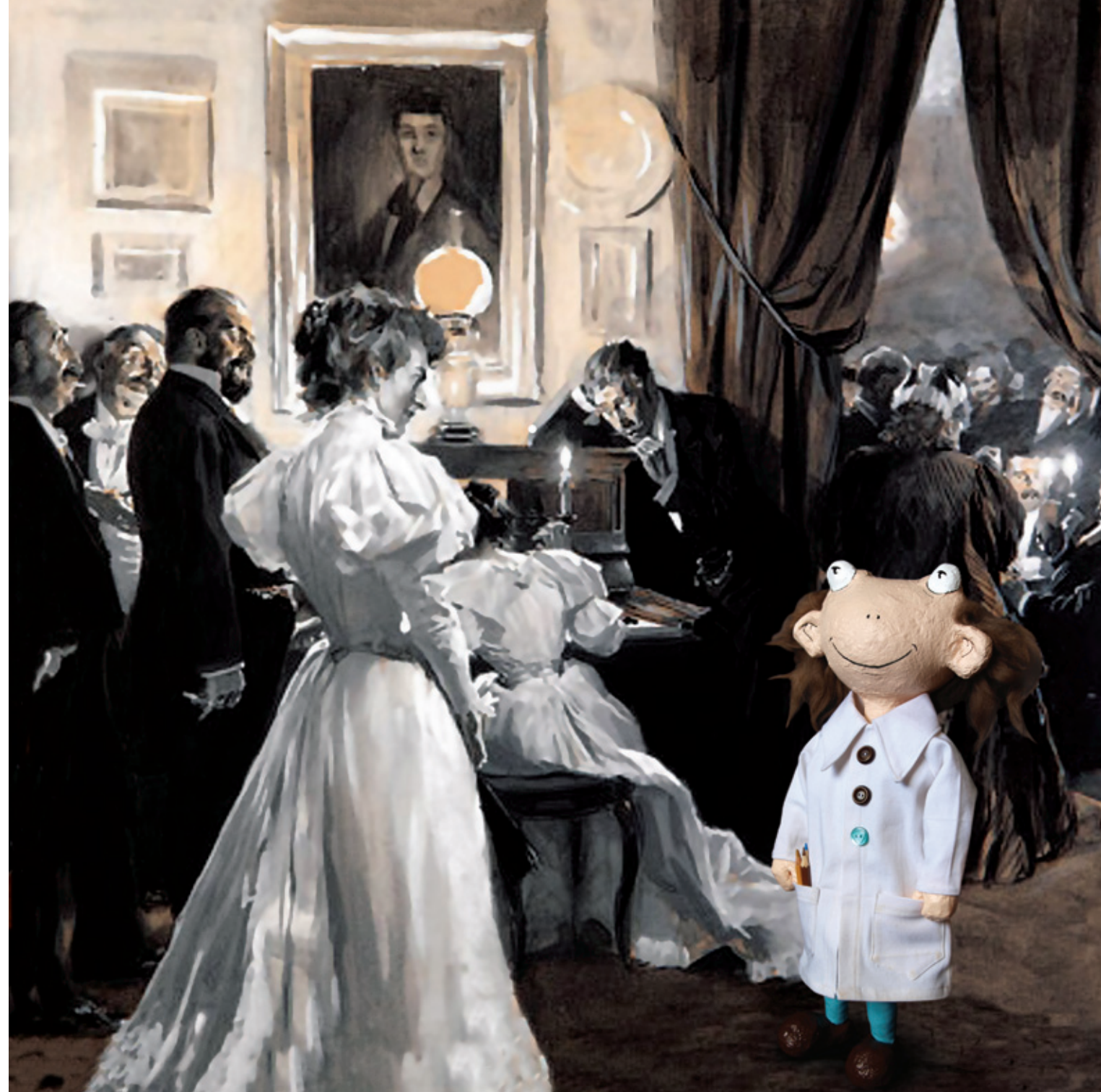
„Zkus požádat o tanec třeba tu podivnou červenou ženu, ta by se k tobě hodila lépe! Podívej, tamhle je! Tak jdi, běž už!“

Artura to rozesmutilo. Ale pak nad tím jen pokrčil rameny a představil si, jak by ta namyšlená dáma vypadala bez líčidel a v neupravených vlasech. Otočil se k ní zády a odešel z toho nablýskaného salónu plného falešných lidí. Málem už se rozhodl vrátit zpět domů, ale pak si řekl:

„Co kdybych zkusil jít k té červené paní, o které mluvila ta nafoukaná dáma?“

Věřil, že někde najde někoho, s kým se skamarádí.

J. Marold

Ležela na pohovce ve zvláštní poklidné krajině zalité měsíčním světlem.

„Dobrý den, mladý muži,“ pozdravila ho jako první. On sám si nedodal dost odvahy.

„Jsem **Kleopatra**. A vy?“

Artura její zájem příjemně překvapil. Rychle se představil a vyprávěl jí o svém nepříjemném zážitku ze salónu. Kleopatra chápavě pokyvovala hlavou.

„Mně je tu nejlépe samotné. Můj malíř, ten, který mne vytvořil, byl také takový, také nechodil do žádných salónů jen tak společensky konverzovat. A tak si tu pěkně medituju a přemýšlím o všem, co jsem prožila, o smyslu svého života... Nic mi nechybí.“

Arturovi se to, co Kleopatra říkala, velice líbilo a chtěl si to také zkusit.

„Pusťte mě, prosím, na své místo!“

Kleopatra trochu váhala.

„Pokud hledáš dobrodružství, nevím, jestli se ti můj pokoj bude líbit,“ pak ho ale na své sofa pustila. Artur ulehl na pohovku, začal rozjímat a bylo to tak příjemné, že brzy usnul.

Zaspal, a když do galerie začali proudit první návštěvníci, nevěřili vlastním očím, sotva Artura v Kleopatřině obraze spatřili. Všichni se zastavovali a žasli, kdo to tam leží. Lidé chodili v zástupech celý den, ale jeho už to dávno přestalo bavit. Dobře se vyspal, ale nemohl si s nikým hrát, protože byl v obraze sám, a sedět strnule v jedné póze bylo brzy velice nepohodlné. Proto když nastal večer a galerie se zavřela, s radostí pustil Kleopatru zpět na její místo.

„Myslím, že by se mi líbilo nějaké vzrušení. Prostě kolotání života a jeho barvy...“

„Měl by ses podívat za duhovou září, ta by se ti líbila!“ zamávala mu ze svého obrazu.

„Děkuju za tvou zkušenost, Kleopatro,“ rozloučil se Artur a vydal se na další cestu.

Jan Žizavý

Artur se ocitl v nádherně barevné krajině, která mu připomínala louku plnou pestrých květin nebo rozsypaná sklíčka z kaleidoskopu. Připadal si jako v nějakém pohádkovém světě, kde právě naplno propuklo jaro. Lámal si hlavu, kde se tolik nádherných barev bere, kdo může mít tak velkou fantazii pro nespočet odstínů od sněhově bílé, šafránově žluté, přes rumělkovou, purpurovou, tyrkysovou, ultramarínovou až ke grafitově černé.

Když tak postával a kochal se **kosmickým jarem**, zaslechl jakési vrzání, bublání a čvachtání. V tom se před ním otevřela tajná dvířka a v nich stál mužiček s divoce rozčuchanými vlasy. Všude kolem něj to bublalo jako v prádelním hrnci a z obrovských nádob tu propletenými trubkami odtékaly barvy do krajiny za dveřmi. Mužík vypadal velmi soustředěně, vše stále kontroloval a přeměřoval a ani si Artura nevšiml. Ten z toho byl celý unešený a velice toho šikovného človíčka obdivoval. Po chvíli se osmělil a zasypal ho spoustou otázek:

„Taková nádhera! Jak jen tu nesmírnou krásu vyrábíte?

Kolik barev dokážete vytvořit? A kde berete inspiraci pro tolik nádherných odstínů?

A jak to všechno sám zvládáte...?“

Zpočátku to vypadalo, jako by ho kosmický chemik ani neslyšel, ale on se na něj po chvíli vážně podíval:

„Je to přece tak snadné! Každý tah štětce má svůj řád, každá barva má svou harmonii, všechny tvary svou dynamiku a to všechno dohromady udržuje rytmus a rovnováhu. Inspirace je přece všude kolem nás, jen se musíš umět dobře kolem sebe dívat. A také se učit a vyznat se v oborech, jako jsou antropologie, archeologie, astrologie, biologie, fyziologie, fyzika, optika, astronomie, moderní technika, kultura, hudba, písemnictví, příroda a tak dále a tak dále.“

Arturovi se z toho až zamotala hlava, tak už se raději dál nevyptával. Okouzleně mlčel a dlouho, dlouho si užíval ten krásný pohled do duhové krajiny...

Teprve k večeru se vydal na další cestu.

Kupřea

